

VEDLEGG 1

LOV OM SAMETINGET OG ANDRE SAMISKE RETTSFORHOLD (SAMELOVEN) LOV AV 12. JUNI 1987 NR. 56

Kapittel 3. Samisk språk¹

1) Kapittel 3 tilføyd ved lov 21 des 1990 nr 78.

§ 3-1. Definisjoner

I dette kapitlet skal følgende definisjoner gjelde:

1. Med forvaltningsområdet for samisk språk menes kommunene Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana og Kåfjord.
2. Med offentlig organ menes ethvert organ for stat eller kommune.
3. Med lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet menes ethvert kommunalt, fylkes- kommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som omfatter en kommune eller en del av en kommune i forvaltningsområdet for samisk språk.
4. Med regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet menes ethvert fylkeskommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som helt eller delvis omfatter flere av kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, men som likevel ikke er landsomfattende.

§ 3-2. Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema

Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk.

Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk.

Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen¹⁾ gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen.

1) Kulturdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

§ 3-3¹. Rett til svar på samisk

Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.

Den som henvender seg skriftlig på samisk til et regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til skriftlig svar på samisk. Kongen² kan i særlige tilfeller gjøre unntak for bestemte regionale offentlige organ.

- 1) Tilføyd ved lov 21 des 1990 nr 78. - For berørte ligningskontorer og fylkesskattekontorene i Troms og Finnmark trer loven i kraft fra 1 januar 1993, se res 20 des 1991 nr 823.
- 2) Kulturdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

§ 3-4. Utvidet rett til bruk av samisk i rettsvesenet

For domstoler med embetskrets som helt eller delvis omfatter forvaltningsområdet, gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. Enhver har rett til å inngi prosesskrifter med bilag, skriftlige bevis eller andre skriftlige henvendelser på samisk. Skal domstolen formidle henvendelsen til en motpart, sørger den for oversettelse til norsk. Oversettelse kan unnlates dersom motparten samtykker.
2. Enhver har rett til å henvende seg muntlig til domstolen på samisk dersom rettergangs- lovgivningen gir adgang til muntlig istedenfor skriftlig henvendelse. Har domstolen plikt til å nedtegne henvendelsen, kan den som fremmer henvendelsen, kreve at nedtegnelsen skjer på samisk. Et slikt krav bryter ingen frist. Nr 1 andre og tredje punktum gjelder tilsvarende.
3. Enhver har rett til å tale samisk i rettsmøter. Skal noen som ikke kan samisk delta i forhandlingene, brukes en tolk som retten har oppnevnt eller godkjent.
4. Når en part begjærer det, kan rettens formann bestemme at forhandlingsspråket skal være samisk. Nr 3 andre punktum gjelder tilsvarende.
5. Er forhandlingsspråket samisk, kan rettens formann bestemme at også rettsboken skal føres på samisk. Domstolen sørger for oversettelse til norsk.
6. Domstolen sørger for at rettsbøker som er skrevet på norsk, oversettes til samisk når en part krever det. Et slikt krav bryter ingen frist.

For politi og påtalemyndighet med tjenestekrets som helt eller delvis omfatter forvaltningsområdet, gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. Enhver har rett til å tale samisk i avhør på organets kontor.
2. Enhver har rett til å bruke samisk ved muntlig anmeldelse og rettsmidlerklæring.

For fengselsvesenets anstalter i Troms og Finnmark gjelder i tillegg følgende regler om bruk av samisk:

1. § 3-5 gjelder tilsvarende for innsatte.
2. Innsatte har rett til å bruke samisk overfor hverandre og overfor sine pårørende.

3. Innsatte har rett til å bruke samisk ved muntlig rettsmiddelerklæring til fengselsmyndigheten.

§ 3-5. Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren

Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.

§ 3-6. Individuelle kirkelige tjenester

Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.

§ 3-7. Rett til utdanningspermisjon

Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen¹ gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.

1) Kulturdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

§ 3-8. Rett til opplæring i samisk

Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen¹ kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen.

For opplæring i og på samisk i grunnskolen og den videregående skolen gjelder reglene i og i medhold av grunnskoleloven og lov om videregående opplæring.

1) Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

§ 3-9. Samisk i den kommunale forvaltning

Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk hele eller deler av den kommunale forvaltning.

§ 3-10. Utvidelse av bestemmelsenes virkeområde

Kongen¹ kan fastsette at bestemmelsene i dette kapitlet som er begrenset til lokale eller regionale offentlige organ i forvaltningsområdet, helt eller delvis også skal gjelde for andre offentlige organ eller for private rettssubjekt når de treffer vedtak på vegne av stat eller kommune.

1) Kulturdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

§ 3-11. Klage

Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.

Også landsomfattende samiske organisasjoner og landsomfattende offentlige organer med oppgaver av særlig betydning for hele eller deler av den samiske befolkningen, har klagerett i slike saker. Det samme gjelder i saker hvor ingen enkeltperson er særskilt berørt.

§ 3-12. Samisk språkråd

Det opprettes et Samisk språkråd. Sametinget oppnevner rådets medlemmer og fastsetter hvem som skal være rådets leder og nestleder. Kongen¹ gir nærmere regler om rådets sammensetning, organisasjon, funksjonstid, oppgaver m.v.

1) Kulturdepartementet iflg res 20 des 1991 nr 823.

Forskrifter

§ 3-2	KD 1992-01-30 79	Forskrift til samelovens språkregler.
§ 3-3	KD 1992-01-30 79	Forskrift til samelovens språkregler.
§ 3-7	KD 1992-01-30 79	Forskrift til samelovens språkregler.
§ 3-8	KUF 1992-03-31 204	Forskrift om rett til opplæring i samisk.
§ 3-10	KD 1992-01-30 79	Forskrift til samelovens språkregler.
§ 3-12	KD 1992-01-30 79	Forskrift til samelovens språkregler.